

PORUCHY SPÁNKU U PACIENTŮ S AFEKTIVNÍMI PORUCHAMI

Autor: Ijisesan Perryová R.T., **Školitel:** Vaněk J., MUDr., Klinika psychiatrie FNOL, LF UP v Olomouci

Úvod:

Poruchy spánku jsou u pacientů s afektivními poruchami velmi časté. Až u 90 % pacientů trpících depresí se projeví nějaká forma poruchy spánku.

Cíle:

Posoudit korelaci mezi subjektivním a objektivním klinickým stavem pacientů a kvalitou spánku při přijetí k hospitalizaci na uzavřeném oddělení Psychiatrické kliniky FNOL a těsně před propuštěním.

Metodika:

Data byli získaná osobním pohovorem a dotazníkovým šetřením. K posouzení kvality spánku byl použit Pittsburský index kvality spánku (PSQI). Na posouzení subjektivního klinického stavu byly použity: Beckův inventář deprese (BDI) a Beckův inventář úzkosti (BAI). Objektivní klinický stav byl posouzen pomocí stupnice hodnocení globálního klinického dojmu (CGI).

Výsledky:

Do výzkumu se zapojilo 17 pacientů, 12 žen a 5 mužů, v průměrném věku 48,5 let. 4 pacienti byli ze souboru vyloučeni z důvodu nekompletnosti dat. V případě všech skóre BAI, BDI, CGI a PSQI došlo po léčbě k statisticky signifikantnímu snížení hodnot. Průměrná hodnota BAI byla na počátku 24,2 a po léčbě došlo k snížení na 17,1 ($p=0,046$).

Tab.1: Základní data

proband	věk	pohlaví	zaměstnání	vdaný/á	BAI 1	BDI 1	PSQI 1	CGI 1	BAI 2	BDI 2	PSQI 2	CGI 2
1	47	F	1	1	9	29	17	6	0	7	4	3
2	53	F	1	1	23	37	16	5	23	27	13	4
3	43	M	1	1	21	31	19	4	14	26	16	3
4	44	F	1	1	38	32	17	4	25	16	18	2
5	45	M	1	0	10	12	6	5	4	6	11	3
6	56	M	1	1	9	18	14	4	5	14	10	2
7	51	F	0	1	31	41	8	5	26	34	9	4
8	47	F	1	1	44	28	11	5	4	5	8	2
9	22	F	1	0	16	38	12	4	24	40	10	3
10	49	F	1	0	35	23	19	4	10	14	18	2
11	36	F	0	1	38	60	14	5	21	48	12	4
12	44	M	1	1	42	40	21	5	53	36	19	4
13	60	F	1	0	14	26	14	3	17	23	9	3

Na počátku léčby byla průměrná hodnota BDI 29,6 a na konci léčby 22,8 ($p=0,002$). Hodnota CGI na počátku léčby dosahovala v průměru 4,6, na konci léčby 3,0 ($p=0,001$). Skóre PSQI kleslo z počáteční průměrné hodnoty 14,1 na průměrnou hodnotu 12,1 ($p=0,035$). Spearmanova korelační analýza prokázala signifikantní silnou pozitivní závislost mezi změnou skóre BAI a změnou skóre BDI ($r = 0,798$). Dále byla prokázána středně silná pozitivní závislost mezi změnou skóre CGI a změnou skóre BAI ($r = 0,623$), resp. mezi změnou skóre CGI a změnou skóre BDI ($r = 0,636$). S věkem změna skóre nekoreluje.

Závěr:

Při léčbě hospitalizovaných pacientů trpících afektivními poruchami došlo k snížení míry deprese, úzkosti a k zlepšení kvality spánku. Při objektivním zlepšení stavu pacienti udávali i subjektivní zlepšení. Prokázali jsme praktickou použitelnost PSQI dotazníku v běžné klinické praxi.

Tab.2: Výsledky – porovnání opakovaných měření

	Průměr	SD	Median	Minimum	Maximum	p-value
BAI 1	24,2	11,9	21	9	44	
BAI 2	17,1	13,5	15,5	0	53	0,046
BAI 1-2*	7,9	13,2	6	-11	40	
BDI 1	29,6	11,6	29	12	60	
BDI 2	22,8	13,9	23	5	48	0,002
BDI 1-2***	9,2	7,4	7	-2	23	
CGI 1	4,6	0,9	5	3	6	
CGI 2	3	0,7	3	2	4	0,001
CGI 1-2****	1,6	0,9	2	0	3	
PSQI 1	14,1	4,1	14	6	21	
PSQI 2	12,1	4,5	11	4	19	0,035
PSQI 1-2*****	2,4	4,1	2	-5	13	

* Rozdíl BAI 1-2; ** Rozdíl BDI 1-2; *** Rozdíl CGI 1-2; **** Rozdíl PSQI 1-2